

2017-167

Archeologienota Roeselare Wolstraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

17-12-2018

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Roeselare Wolstraat (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 3528m² groot, is L-vormig en gelegen op een stuk grond dat in de vier windrichtingen wordt begrensd door de Wolstraat. Het projectgebied beslaat 3 percelen die momenteel voornamelijk in gebruik zijn als braakliggend land met bomen en lage vegetatie rondom een zuidwestelijke vijver, die zelf buiten het plangebied valt. Het terrein is dus deels beplant met bomen. Er zijn geen gebouwen aanwezig op het plangebied.

Minstens sinds eind 18de eeuw was het terrein steeds onbebouwd en vermoedelijk in gebruik als weide- of akkerland. Op dat moment is er wel bebouwing ten zuidwesten aanwezig; op heden is hier nog een hoeve aanwezig die minstens teruggaat tot midden 19de eeuw, maar waarschijnlijk dus een oudere voorloper kent. De directe omgeving van het plangebied wijzigt echter drastisch aan het begin van de 21ste eeuw, toen de omliggende gronden verkaveld werden en de Wolstraat werd aangelegd. Ook werd in die periode net ten zuidwesten van het plangebied een grote vijver uitgegraven. Wat opvalt is dat het plangebied op dat moment braak komt te liggen en niet langer als landbouwgrond in gebruik is. De werken aan de vijver en de verkaveling hadden ook hun invloed op het plangebied, wat niet alleen kan afgeleid worden uit de gewijzigde functie (braakliggend met opschietende struikjes en boompjes i.p.v. landbouwgrond), maar ook herkenbaar is op het digitale hoogtemodel. Het terrein kent een geaccidenteerd, onnatuurlijk hoogteverloop waaruit de invloed van deze recente werken blijkt. Het plangebied is dus in de recente periode onderhevig geweest aan een bepaalde vorm van verstoring. Landschappelijk is het plangebied te situeren op de linkeroever van de kronkelende Amandsbeek, op de overgang van de lagere gronden rond deze beek naar een hogere rug in het noorden. Deze beek is op heden niet meer herkenbaar in de dichtbebouwde agglomeratie ten noorden van Roeselare en is vermoedelijk overwelfd, maar de loop ervan is af te leiden uit de historische kaarten. Het plangebied ligt bodemkundig op een natte kleiopduiking langsheen de Amandsbeek, errond liggen drogere en meer gunstige gronden. Archeologisch gezien vormt deze kant van Roeselare een blinde vlek in de kennis over de ontwikkeling van de stad en de omringende gronden, in de omgeving vond tot op heden geen archeologisch onderzoek plaats. In de ruimere regio zijn wel meerdere vindplaatsen gekend, gaande van steentijd over de Romeinse tijd naar de middeleeuwse en postmiddeleeuwse periode. Dat maakt dat de archeologische verwachting voor het plangebied eigenlijk ongekend is. Op basis van de landschappelijke kenmerken dient dit echter genuanceerd te worden en kan aan het plangebied een eerder lage archeologische verwachting gegeven worden: deze natte kleiopduiking zal weinig aantrekkelijk geweest zijn voor menselijke aanwezigheid in het verleden, hiervoor zijn de drogere gronden langsheen de Amandsbeek – zoals er veel voorkomen nabij het terrein – meer aangewezen. Aan deze lage verwachting moeten nog de recente verstoringen die op het terrein hebben plaatsgegrepen gekoppeld worden.

Het plangebied zal worden verkaveld in 3 loten: 2 bouwloten en een lot voor groenzone met pleinaanleg. De bouwloten hebben een oppervlakte van ca. 1398m² (noordelijke lot) en ca. 1554m² (oostelijke lot), het perceel 866B2 waar de groenzone wordt voorzien is 576m² groot. Op de bouwloten worden de gebouwen op 5m van de Wolstraat ingepland. In de tussenliggende zone kunnen eventueel parkeerplaatsen worden voorzien. Meer gedetailleerde plannen van de te bouwen woningen of het aan te leggen plein zijn nog niet beschikbaar. In ieder geval zullen er aanzienlijke bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het bouwrijp maken van de percelen (o.a. rooien van de aanwezige bomen en verwijderen van de vegetatie), uitgravingen voor de aanleg van nutsleidingen, omgevingsaanleg, funderingswerken, het optrekken van woningen, de inrichting van de groenzone en de pleinaanleg. Ook het werfverkeer zal enige invloed hebben op de ondergrond.

Op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet met zekerheid aangetoond worden. Zoals hierboven geschetst kan aan het plangebied een eerder lage archeologische verwachting toegekend worden. Bovendien hebben de recente werken in de directe omgeving (aanleg vijver, straat en verkaveling) zeker een invloed gehad op het plangebied. Hoewel de geplande werken van die aard zijn dat eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd wordt, wordt geen verder onderzoek geadviseerd op het plangebied. Deze natte kleigronden waren in het verleden weinig aantrekkelijk voor menselijke occupatie. Mocht er een archeologische site aanwezig zijn – waartoe de kans klein wordt ingeschat – dan zal deze reeds invloed ondervonden hebben van de recente werken in de buurt. Rekening houdend met de eerder smalle L-vorm van het plangebied en de aanwezige bestrating, vijver en bebouwde gronden langs alle zijden van het terrein, zijn er geen verdere uitbreidingsmogelijkheden voor toekomstig verder archeologisch onderzoek. Mocht er, tegen de verwachting in, een archeologische site aanwezig zijn op het terrein, dan zal het niet evident zijn om deze correct te kunnen interpreteren en deze zal ook niet gekoppeld kunnen worden aan eerder of toekomstig onderzoek in de omgeving. Dat maakt dat dit onderzoek meer vragen zal oproepen dan beantwoorden en weinig relevante kennisvermeerdering zal genereren. Een verder archeologisch onderzoek op het plangebied zal naar kosten-baten analyse omwille van bovenstaande redenen negatief uitvallen.

Op basis van bovenstaande argumenten wordt geen verder vooronderzoek geadviseerd. Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch vooronderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

---

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.